

ถอดรหัสการสื่อสาร: วจนภาษา และ อวจนภาษา

เรียนรู้ศิลปะแห่งการสื่อสารแบบเข้าใจง่าย สไตล์ 3D แอนิเมชัน

การสื่อสารของมนุษย์มี 2 รูปแบบ

1. วจนภาษา

การสื่อสารที่ 'ใช้ถ้อยคำ'
(ไม่ว่าจะเป็นการพูดหรือการเขียน)

2. อวจนภาษา

การสื่อสารที่ 'ไม่ใช้ถ้อยคำ'
(เช่น ท่าทาง, สีหน้า, สายตา, น้ำเสียง)

วิจนภาษาขุนโด 5 ชั้นแห่งความทางการ 5 ชั้นแห่งความทางการ

ภาษาที่ใช้ถ้อยคำจะถูกแบ่งระดับตาม 'โอกาส
กาลเทศะ และความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล'

ความสนิทสนมในชีวิตประจำวัน (Levels 1 & 2)

ภาษาระดับปาก (กันเอง)

- ใช้กับเพื่อนสนิทหรือครอบครัว
- เข้าใจกันเฉพาะคู่สนทนา ไม่ต้องสุภาพมากนัก
- มักมีคำคะนอง (Slang) หรือคำเฉพาะกลุ่ม

ภาษาระดับสนทนา

- ใช้กับคนที่ยังไม่สนิทมาก หรือติดต่อธุระทั่วไป
- ใช้ในการแนะนำตัวในสังคม
- ใช้ในงานเขียนประเภทบันเทิงคดี (เช่น เรื่องสั้น)

การทำงานและวิชาการ (Levels 3 & 4)

ภาษาระดับกึ่งทางการ

- ภาษาระดับกึ่งทางการ
- มุ่งให้ผู้ฟังเข้าใจง่ายและรวดเร็ว
- ใช้พูดในที่สาธารณะ, วิทยุ, โทรทัศน์
- จดหมายกึ่งทางการ

ภาษาระดับทางการ

- ใช้ในหนังสือราชการหรือคำสั่ง/ประกาศ
- ตำราทางวิชาการ
- การประชุมที่มีแบบแผนหรือปาฐกถาอย่างเป็นทางการ

จุดสูงสุดของความทางการ (Level 5)

ภาษาระดับพิธีการ

- ใช้ในโอกาสสำคัญเป็นพิเศษของบ้านเมือง
- ตัวอย่าง: งานพระราชพิธี, รัฐพิธี, การชี้แจง
เรื่องราวสำคัญแก่กิจการบ้านเมือง

จุดสังเกต: ผู้ส่งสารและผู้รับสารมักไม่ได้โต้ตอบกันโดยตรง

อวัจนภาษา: การสื่อสารที่ไร้เสียง

ภาษาที่ "ไม่ใช่ถ้อยคำ" แต่ใช้กิริยาท่าทาง สีหน้า วัตถุ หรือสัญญาณต่างๆ เพื่อสื่อความหมาย แบ่งออกเป็น 7 ประเภทหลักที่เราใช้ในทุกวันโดยไม่รู้ตัว

นัยยะแห่ง 'ระยะห่าง' และ 'เวลา' ภาษาไทย IT

1. เทศภาษา (Proxemics)

- ระยะห่างของสถานที่บ่งบอกความสัมพันธ์
- เช่น คอยสองต่อสองในห้อง = สนิทสนมเป็นพิเศษ หรือเป็นความลับ

2. กาลภาษา (Chronemics)

- การให้ความสำคัญกับเวลา
- บ่งบอกถึงการให้เกียรติ ความเคารพ และลักษณะนิสัยความรับผิดชอบ (เช่น การตรงต่อเวลาเมื่อมาสัมภาษณ์)

การสื่อสารผ่าน 'สายตา' และ 'ท่าทาง'

3. เนตภาษา (Oculesics)

- การใช้สายตาสื่ออารมณ์ ทักษะ และความต้องการ
- เช่น การจ้อง, เหลือบ, ชำเลียง, หรีตา, ถลิ่งตา

4. อากาภาษา (Kinesics)

- การเคลื่อนไหวอวัยวะร่างกาย (ศีรษะ, ลำตัว, แขนขา)
- เช่น สายศีรษะ = ปฏิเสธ, โบกมือ = ทักทายหรือลาก่อน

พลังแห่ง ‘การสัมผัส’ และ ‘วัตถุรอบกาย’

5. สัมผัสภาษา (Haptics)

- การสัมผัสเพื่อสื่อความรู้สึก ความปรารถนา หรืออารมณ์
- เช่น เดินคล่องแคล่ว, จับมือ, โอบกอดและหอมแก้ม (แสดงความรัก/ห่วงใยในสังคมตะวันตก)

6. วัตถุภาษา (Objects)

- การเลือกใช้เครื่องแต่งกายและเครื่องประดับเพื่อสื่อความหมาย
- เช่น ใส่สร้อยทองคำ = แสดงความร่ำรวย, ใส่ชุดสีดำ = เสียใจและไว้อาลัย

ปริภาษา: สิ่งที่ซ่อนอยู่ในเสียงและตัวอักษร

7. ปริภาษา (Vocalic / Paralanguage) คือสิ่งที่เกิดขึ้น “รอบๆ ภาษา” เพื่อเน้นย้ำความรู้สึกและความสำคัญ

💡 ปริภาษาในภาษาพูด:

น้ำเสียง, ความเร็ว, ความดัง, จังหวะ
(บ่งบอกอารมณ์ผู้พูดได้อย่างชัดเจน)

✍️ ปริภาษาในภาษาเขียน:

การใช้ตัวหนา, ตัวเอียง, สีอักษร,
การขีดเส้นใต้, เครื่องหมายวรรคตอน
(เพื่อเน้นย้ำความสำคัญของข้อความ)

ตารางเปรียบเทียบการสื่อสารทั้ง 2 รูปแบบ

หัวข้อ	วจนภาษา (Verbal)	อวจนภาษา (Non-verbal)
เครื่องมือที่ใช้	ใช้ “คำพูดและตัวอักษร”	ใช้ “สัญลักษณ์ ท่าทาง น้ำเสียง วัตถุ”
การแบ่งประเภท	แบ่งตาม “ระดับความทางการ” (5 ระดับ)	แบ่งตาม “ประเภทการแสดงออก” (7 ประเภท)
ตัวอย่างที่พบบ่อย	บทสนทนา, จดหมาย, ประกาศราชการ	รอยยิ้ม, การจับมือ, การเว้นระยะห่าง, ตัวอักษรสีแดง

ศิลปะแห่งการผสมรวม (The Perfect Equation)

เพราะการสื่อสารคือหัวใจของความสัมพันธ์

"ไม่ว่าคุณจะใช้ถ้อยคำแบบใด
อย่าลืมใส่ใจภาษาท่าทางที่ส่งออกไปควบคู่กันเสมอ"

นำศิลปะการสื่อสารนี้ ไปปรับใช้ในทุกๆ วันของคุณ